

Økonomisk-organisatorisk utredning for Geoforum – alternative modeller

Møte med Geoforums lokalavdelingsledere, 9. januar 2024

Mandat - bakgrunn

Geoforum er organisert med en sentral organisasjon og lokalavdelinger, alle selvstendige juridiske enheter. Hver enhet håndterer og forvalter egen økonomi og regnskapsførsel. Det er fremmet forslag om å endre den økonomiske organiseringen av Geoforum, der organisasjonen sentralt får en sterkere rolle og ansvar for økonomien i sin helhet, inkludert lokalforeningene. Saken ble drøftet på repr. møtet 2023 og det ble besluttet å nedsette et utvalg som skal utrede framtidig økonomisk organisering av GeoForum.

Mandat - oppgaven

Utvalget skal:

1. Kartlegge nåværende praksis i de ulike lokalforeningene og innhente deres betraktninger rundt styrker og svakheter med dagens modell
2. Kartlegge praksis fra organisasjoner som likner Geoforum i organisering
3. Identifisere 1-3 alternativer til dagens organisering, beskrive disse og gjøre en vurdering av styrker og svakheter med alle, inkludert dagens modell
4. Dokumentere resultatene i form av en presentasjon som skal deles med lokalforeninger og andre relevante interessenter og være et kunnskapsgrunnlag til grunn for styrets vurderinger

Om arbeidet

Deltakere

- + Frode Skjævestad, Kystverket
- + Bjørn Inge Fossen, Statens vegvesen
- + Karine Gystøl, Kartverket
- + Bength Eriksen, Troms fylkeskommune
- + Kjersti Nordskog, Agenda Kaupang
- + Marianne Meinich, Geoforum

Fremdrift

- + Arbeidet startet i slutten av august
- + Gruppen har hatt tre møter
- + I tillegg har Marianne og Kjersti har hatt tre arbeidsmøter
- + Arbeidet ble lagt frem på styremøtet i desember 23

Slik løste vi del 1

- + «Kartlegge nåværende praksis i de ulike lokalforeningene og innhente deres betraktninger rundt styrker og svakheter med dagens modell»
- + Intervju med alle 15 lokalavdelinger (leder + kasserer), basert på omforent intervjuguide
- + Arbeidet ble fordelt mellom deltakerne i gruppen – oppsummert i notat

Intervjuspørsmålene

Med utgangspunkt i dagens situasjon:

- + Hvor mange deltakere er det typisk på de ulike arrangementene?
- + Hvordan organiserer lokalavd økonomien ved arrangementer?
  - + Hvordan gjøres fakturering?
  - + Hvordan gjøres påmelding?
  - + Andre økonomiske aspekter ved gjennomføring av arrangementer?
    - + Får lokallaget gebyrer for ikke å overholde hotellets avbestillingsfrister?
  - + Hvordan opplever dere den økonomiske risikoen knyttet til arrangementene?
  - + Hvordan oppleves oversendelse av oppgjøret for lokale arrangement?
- + Har lokalavd penger på bok?
  - + Synes lokalavd. at dette er en ønskelig situasjon?
  - + Hvis penger på bok:
    - + Hvis penger på bok, hva brukes disse pengene til?
- + Hvor mye tid bruker kassereren i lokalavdelingen på jobben?
  - + Er det vanskelig å rekruttere medlemmer inn i styret? Og kasserer spesielt?
- + Ønsker lokalavd en egen økonomi knyttet til arrangementer, slik det er i dag?
  - + Hva er fordeler og ulemper med å ha egen arrangementsøkonomi, som i dag?
  - + Er det noe annet du vil si i denne forbindelse?
- + (Merk! 4 stk lokalavd er momspliktige!)

Oppsummering funn fra intervjuer

Oppsummering av funn fra samtaler med lokalavdelingene i Geoforum

**Hvor mange lokalavdelinger har organisasjonen? Hvor mye aktivitet er det i lokalavdelingene?
Hvilken type aktiviteter/arrangementer?**

Lokalavdelingene arrangerer flere typer arrangementer, som lokale geomatikkdager, fagdager og temadager. Deltakelsen varierer basert på hvilken type arrangement det er, og fra lokalavdeling til lokalavdeling. Gjennom samtalene med informantene registrer vi at deltakelsen varierer fra om lag 25-50 deltakere for de minste arrangementene, til om lag 150-200 for de største.

Organisering og arbeidsfordeling mellom Geoforum lokalt og sentralt ved arrangementer

Påmelding

De fleste lokalavdelingene oppgir at de bruker det systemet som tilbys fra Geoforum sentralt (Pindena) til å holde orden på påmeldingene. Kun én lokalavdeling oppgir at de selv tar imot påmeldinger og holder oversikten over disse. Ytterligere noen lokalavdeling oppgir at de noen ganger tar påmelding og fakturer selv, hvis det dreier seg om veldig lave antall fakturaer (under 20 stk).

Dekking av store kostnader knyttet til arrangementet (typisk hotellregningen)

Det bookes typisk hotell til gjennomføring av lokale geomatikkdager. Lokalavdelingene oppgir at det er de som velger hotell, forhandler pris med hotellet og inngår kontakten med hotellet i forkant av arrangementet. Videre er det også lokalavdelingene som justerer antallet rom som reserveres, basert på antall påmeldte. De fleste lokalavdelingene oppgir at det er Geoforum sentralt som legger ut for hotellregningen, men et par stykker dekker også kostnaden selv (og får igjen deltakeravgiften fra sekretariatet. En lokalavdeling sier at deltakerne selv betaler for oppholdet, direkte til hotellet. De fleste oppgir også at det går fint å justere antall rom som er booket til antall deltakere, og gjennom god dialog med hotellet har de fleste lokalavdelingene sluppet å betale for no-show. Dette oppleves ikke som et stort problem eller utfordring for informantene.

Slik løste vi del 2

- + «Kartlegge praksis fra organisasjoner som likner Geoforum i organisering» (økonomisk praksis)
- + Sekretariatet snakket med frivillige organisasjoner det er relevant å sammenlikne seg med (dvs sentral del + lokalavdelinger m/ frivillige):
  - + Tekna, NITO, Norske kvinners sanitetsforening, Norges røde kors
- + NITOs organisering var mest relevant å sammenlikne Geoforum med

Slik løste vi del 3

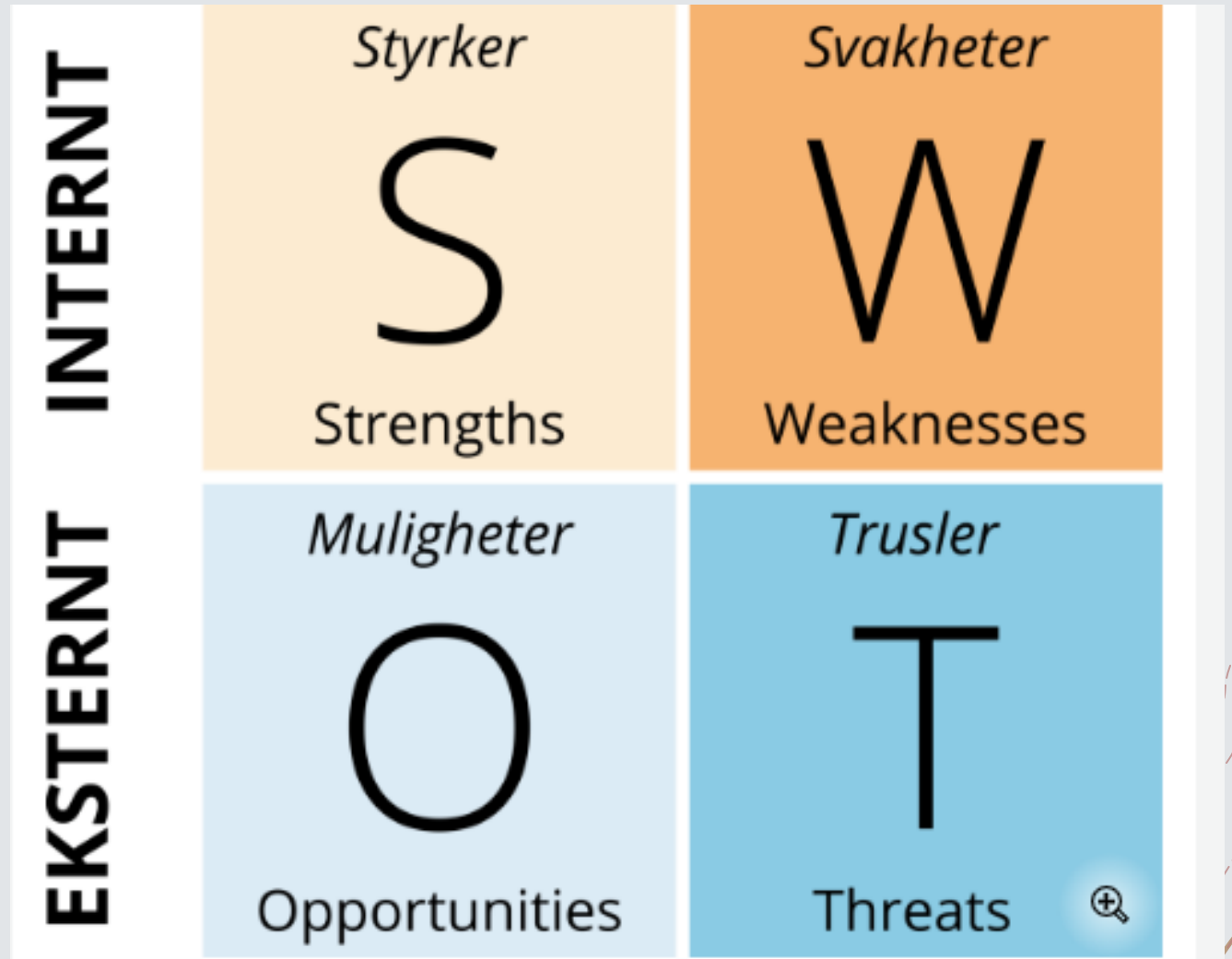
- + «*Identifisere 1-3 alternativer til dagens organisering, beskrive disse og gjøre en vurdering av styrker og svakheter med alle, inkludert dagens modell*»
- + Marianne og Kjersti utarbeidet to alternativer (dagens situasjon + 2 stk alternativer) og gjort en SWOT-analyse, som ble presentert og diskutert i gruppen

De tre alternativene er

- + «0-alternativet» dagens modell
- + Alternativ modell 1 – «Bjørges forslag»
- + Alternativ modell 2 – «NITO-modellen»

Hva er en SWOT-analyse

- S - Identifiser styrker og fordeler med alternativet?
- W - Identifiser svakheter og ulemper med alternativet?
- O - Identifiser hvilke muligheter alternativet bringer med seg?
- T – Identifiser hvilke trusler som finnes mot alternativet?

Dagens økonomiske organiseringsmodell

Økonomisk organisering

- + Lokalavdelingene har penger til bruk for mindre arrangementer, samlinger, faglige utflukter osv.
- + Et par av lokalavdelingene betaler hotellkostanden ved større arrangementer selv, fordi de har nok penger på bok. Normalt legger Geoforum sentralt ut for disse kostandene.
- + De fleste opplever arbeidsfordelingen mellom lokalavdelingene og Geoforum sentralt som god og hensiktsmessig

Gjennomføring arrangement

- + Lokalavdelingene organiserer arrangementer, lager program, booker hotell. Sekretariatet lager påmeldingsløsning.
- + Påmelding danner grunnlag utfakturering av deltakeravgift, som sendes ut fra Geoforum sentralt. Eventuelle endringer i deltakelsen må rettes i påmeldingen før faktura sendes ut. Geoforums regnskapsfører utfakturerer og følger opp betalingen. Lokalavdelingen står som fakturaavsender og innbetalingene bokføres på en klientkonto
- + Etter at alle betalinger er gjennomført får lokalavdelingen en oppgjørsoversikt. Den inneholder oversikt over inntekter (deltakelse og deltaker), og kostander (som utlegg av hotell). Oppgjøret overføres til lokalavdelingskonto.

SWOT-analyse av dagens modell

Styrker

- + De momspliktige lokalavdelingene sier at det har gått seg til med betalingen av moms, og at dette ikke byr på store utfordringer i det daglige
- + Sterke incentiver for at arrangementer skal gå med overskudd
- + Noen lokalavdelingene sier de føler på autonomi og frihet ved å ha egne penger til ønskede arrangementer (uavhengig av om det går med overskudd)
- + Som egne juridiske enheter med egen økonomi blir en lokalavdelingene ikke påvirket av evt dårlig økonomi i andre lokalavdelinger
- + Etablert system som de fleste i lokalavdelingene oppgir å være fornøyd med
- + Eget organisasjonsnummer gjør at lokalavdelingene kan ta selvstendige økonomiske avgjørelser
- + Lokalavdelingen trenger ikke selv fakturere etter arrangementer
- + Likere rammer for arrangementer i hele landet

Muligheter

Svakheter

- + Noen lokalavdelinger har så stor omsetning at de blir momspliktige. Dette medfører ekstra arbeid for kasserer, som må lære seg hvordan momsrapporteringen fungerer
- + Lokalavdelingene har ansvar for planlegging, oppfølging og gjennomføring av arrangementene
- + Kasserer må føre regnskap for lokalavdelingen
- + Treghet i oversending av oppgjøret fra Abacus til lokalavdelingene
- + Lokalavdelingene betaler noe for tjenestene sekretariatet løser for dem
- + Vanskelig å rekruttere til styret noen steder

Trusler

- + Geoforum sentralt får ikke utfakturere på vegne av et annet organisasjonsnummer. Dette har løst seg i praksis, men regelverket kan i fremtiden strammes inn

Alternativ modell 1 («Bjørges forslag»)

- + Forslaget innebærer at GeoForum sentralt garanterer og betaler for alle utlegg til lokale arrangement. GeoForum sentralt beholder mesteparten av inntektene fra deltakeravgiften.
- + GeoForum sentralt blir eier av alle lokalavdelingenes arrangement
- + Lokalavdelingene får et mindre beløp pr deltaker, f. eks kr 200. Pengene sikrer at lokalavdelingen har økonomi til å drive den lokale medlemspleien den tradisjonelt har drevet.
- + Hensikten med forslaget er å unngå at lokalavdelingene får høy omsetning som kan føre til at lokalavdelingen blir momspliktig. Samlet sett får vi en ryddigere økonomi, samtidig som lokalavdelingene har økonomi til lokale aktiviteter.

SWOT-analyse av alternativ modell 1 («Bjørges forslag»)

Styrker

- + Arrangementsavtaler med hotell må stå i Geoforum sentralt navn. Lokalavdelingen tar ikke økonomisk risiko ved arrangementer
- + Regnskapet i lokalavdelingene blir mindre, og enklere
- + Lokalavdelingene blir fritatt noen av de administrative oppgavene

Muligheter

- + Geoforum fremstår utad som en samlet organisasjon

Svakheter

- + Incentivet til å genere overskudd på arrangement kan svekkes
- + Lokalavdelingen blir programkomite og markedsfører for arrangementene, men kan miste eierskapsfølelsen til det aspektet ved arrangementet. Dette kan bety økt økonomisk risiko for Geoforum sentralt
- + Arrangementsavtaler med hotell må stå i Geoforum sentralt navn. Dette betyr mer arbeid for sekretariatet ved avbestilling før frister.
- + Mer arbeid for sekretariatet. Kan medføre at det blir behov for nyansettelse.
- + Lokalavdelingene må fremdeles ha kasserer og regnskap på de småsummene de forvalter
- + Lokalavdelingen må ha mer kontakt med sekretariatet, for å sikre at arrangementet gjennomføres etter hensikten.
- + Mer rigide rammer for arrangementer, kan gjøre det vanskelig å «kaste seg rundt» og arrangere møter.

Trusler

- + Medlemmenes tilknytning til lokalavdelingen kan svekkes over tid, og resultatet kan bli mindre lokal aktivitet
- + Kanskje ulovlig å drive forvaltningen av midler som tilhøre en annet juridisk enhet uten konsesjon fra Finanstilsynet? Dette må sjekkes med revisor/Finanstilsynet

Alternativ modell 2 («NITO-modellen»)

- + All økonomi er underlagt GeoForum sentralt
- + Lokalavdelingene er registrert som underenheter til GeoForum sitt organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene
  - + Det kan registreres en underenhet hvis virksomheten driver aktivitet på flere steder.
- + Hver lokalavdeling legger frem en plan for ønskede medlemsaktiviteter, med tilhørende budsjett for kommende år. Planene er i henhold til organisasjonens plan og strategi. Planene godkjennes av GeoForum sentralt. Lokalavdelingene gjennomfører aktivitetene som beskrevet i plan/budsjett. Eventuelle avvik, for eksempel hotellrom man glemmer å avbestille, trekkes fra avdelingens budsjett
- + Avdelingene får tildelt noenlunde det samme budsjettet hvert år - det er ikke en streng vurdering av hvert tiltak, så lenge det er medlemsaktivitet i henhold til GeoForums formål
- + All inntekt fra kurs og konferansevirksomhet tilfaller GeoForum sentralt

SWOT-analyse av alternativ modell 2 («NITO-modellen»)

Styrker

- + Stimulerer til aktivitet uten økonomisk risiko for lokalavdelingene
- + Regnskapet i lokalavdelingene blir mindre og enklere
- + Lokalavdelingen kan fokusere utelukkende på gjennomføring av arrangementet

Muligheter

- + Geoforum fremstår utad som en samlet organisasjon

Svakheter

- + Alle arrangementer må planlegges inntil et år i forkant
- + Avdelingene kan oppleve at sentralt ikke «godkjenner» aktivitet fordi det ikke er i henhold til strategi og planer for organisasjonen.
- + Lokalavdelingen kan være usikre på om de får godkjent arrangementer som er planlagt med underskudd, for eksempel samling for studenter, julemøter og annen «medlemspleie». Godkjenning av disse arrangementene vil skjønnsmessig vurderes fra år til år.
- + Incentivet for å drive arrangementer med overskudd kan forsvinne
- + Hele Geoforum må reorganiseres, lokalavdelingenes må registreres som underenheter. Nye vedtekter må skrives.
- + Geoforum sentralt kan miste store inntekter hvis interessen for å arrangere større arrangementer lokalt forsvinner
- + Mer arbeid for sekretariatet. Kan medføre at det blir behov for nyansettelse.

Trusler

- + Medlemmenes tilknytning til lokalavdelingen kan svekkes over tid, og resultatet kan bli mindre lokal aktivitet
- + Lover og regler – hva kreves for å få til samme struktur med undernummer

Slik løser vi del 4

- + «*Dokumentere resultatene i form av en presentasjon som skal deles med lokalforeninger og andre relevante interessenter og være et kunnskapsgrunnlag til grunn for styrets vurderinger*»
- + Analysen ble lagt frem for styret i desember